SỐ THỨ 1486 — NGÀY THỨ TƯ 1er MARS 1922 — NĂM THỨ MƯỜI

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

MỖI SỐ: 0$02

HANOI

	Báo tây và báo ta	Người đem đến nhà	Báo cả Đông Dương	Báo tây và Trung kỳ và Ai-lao	Báo tây và các báo Đại-pháp của Pháp	Ngoại-quốc
Một năm..	6$00	6$00	6$50	6$30	6$60	9$00
Các tháng và	»	3$00	3$00	3$00	3$00	»
Các công-sở	»	3$00	3$00	3$00	3$00	»
Sáu tháng..	3$00	3$00	3$20	3$20	3$30	4$50
Ba tháng..	1$50	1$75	1$60	1$60	1$65	2$25
Một tháng..	0$50	0$60	0$55	0$55	0$60	0$75

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

F.-H. SCHNEIDER, Fondateur
NGUYỄN-VĂN-VINH, Directeur gérant

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 = 065 de large.
1re page — Une seule insertion. . . . 0$15 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

SOUSCRIVEZ A L'EMPRUNT INDOCHINOIS EN PIASTRES
NÊN MUA QUỐC-TRÁI ĐÔNG-PHÁP TÍNH BẰNG BẠC
ควรซื้อพันธบัตรอินโดจีนเป็นเงินปอนด์
宜買東法公債照算銀元

Cái nghĩa-vụ quốc-dân đối với cuộc công-thái này

Thế nào là quốc-dân ? Không nói là dân mà nói là quốc-dân, tức là hàm có cái ý-nghĩa « nước của dân, dân của nước ». Vậy phàm đã là dân của nước, nước tức là nước của mình, thì ai cũng phải lo ích lợi cho nước, làm cho nước được thêm giàu thêm mạnh, thêm sung sướng về vang phàm những việc gì là việc có ích lợi cho nước mình, mình đều phải gánh vác một phần cả, ấy tức là cái nghĩa-vụ của quốc-dân. Tây triết thường nói : có nghĩa-vụ thì mới có quyền lợi. Muốn được hưởng cái quyền-lợi quốc dân thì trước phải làm cho trọn cái-nghĩa-vụ quốc-dân đã mới được. Những dân rợ mọi nhóm nhau ở từng chòm từng xóm cũng tự mưu sinh-hoạt, cũng tự thành phong-tục, mà chỉ vì không hiểu cái nghĩa-vụ ấy, không thực hành cái nghĩa-vụ ấy, nên chỉ gọi là bộ dân mà không được gọi là quốc-dân ; người văn-minh khác với người giã-man là đã thoát khỏi cái trình-độ bộ-dân mà tiến lên cái tư-cách quốc-dân, nghĩa là làm trọn cái nghĩa-vụ quốc dân mà được hưởng cái quyền-lợi quốc dân vậy. Có cái tư-cách quốc dân ấy thì mới thành được quốc-gia : cái tư-cách quốc-dân ấy mà hoàn-toàn thì quốc-gia thịnh vượng ; cái tư-cách quốc-dân ấy mà khuyết pháp thì quốc gia suy đồi ; người ta đã vì quốc-dân với quốc gia như không khí với hàn-nhiệt-biểu ; không khí lạnh thì làm thế nào cho hàn-nhiệt-biểu lên được cao ; muốn cho quốc gia thịnh vượng mà không đến nỗi suy-đồi thì cái tư-cách quốc-dân phải cho hoàn toàn mà đừng khuyết pháp mà muốn cho có đủ cái tư-cách ấy thì phải lo làm trọn cái nghĩa-vụ ấy.

Trước là mình đối với thân mình phải biết có cái nghĩa-vụ đối với nước. Nước như một cái nhà mà mình ức là một người ở trong cái nhà ấy ; cái nhà ấy mà cao ráo sạch sẽ, thì mình ở được thỏa thích yên vui ; cái nhà ấy mà ẩm thấp tối tăm, thì mình ở phải yêu đau bực bội ; sửa-sang dọn-dẹp trong nhà ấy là cái phận-sự của mình ; nếu mình không ra sức trọng coi, thì nắng dãi mưa dầm, cái nhà ấy mấy nỗi mà nát. Nước như một cái thuyền mà mình ức là một người đi trong cái thuyền ấy ; cái thuyền ấy mà thuận buồm xuôi gió, thì mình đi được mọi sự bình an ; cái thuyền ấy mà lên thác xuống ghềnh thì mình đi chịu trăm phần nguy hiểm ; chịu sao đừng mũi trong thuyền ấy là cái phận sự của mình : nếu mình không ra công chèo chống thì giờ to sóng cả, cái thuyền ấy mấy nỗi mà chìm. Nước hay mình hay, nước dở mình dở, việc nước tức là việc mình, không thể suy lụy cho ai được.

Sau là mình đối với chính-phủ cũng phải biết có cái nghĩa-vụ đối với nước. Nước như một công ty, chính-phủ là sự-vụ-sở của công ty, mà người cầm quyền chính-phủ thì là người quản-lý sự-vụ-sở vậy ; nếu mọi người trong công-ty không ai chịu góp vốn thì người quản-lý lấy gì mà làm việc cho công-ty. Nước như một thị-xã chính-phủ là người trị-sự hội-quản vậy ; nếu mọi người trong thị-xã không ai chịu góp tiền thì người trị sự lấy gì mà làm việc cho thị-xã. Việc nước là việc của mình, chính-phủ thay mình trù liệu, thì cái khoản nhu-phí mình không đảm nhận còn đỏ cho ai.

Nói tóm lại, phàm là gọi là quốc dân tất phải biết lấy quốc-sự làm trọng ; những việc công-ích công lợi mà chính-phủ vì dân kinh-hoạch, làm quốc dân phải ủng thừa sối sắng mà không nên lãnh đạm bàng quan. Ở nước ta bây giờ, cái việc mà lợi ích to tát lâu dài nhất, chẳng phải là việc làm đường xe hỏa hay sao ? trí-thức chưa phổ cập, đoàn thể chưa vững-bền, lợi-nguyên chưa mở mang, công thương chưa phát-đạt, nếu cái cơ quan giao thông trong nước mà không sớm lo cho hoàn bị, thì trăm nghề trăm nghiệp đều quanh quẩn mãi ở trong vòng chật hẹp tối tăm, người bỏi thì mà dại, của bỏi thì mà nghèo, thử hỏi cái hại ấy ai là người chịu thế ? Nay chính phủ lo chỉnh đốn cái cơ quan giao thông trong nước cho được hoàn bị, thật là một cái phương-pháp hậu sinh khai trí không gì tiện tiệp bằng. Cuộc công-thái sáu triệu bạc mà chính-phủ phát hành nay mai chính là cái đại giá để mua lấy cái hạnh phúc vẻ vang mình phủ cường cho ta sau này đó ; không kể mua trái phiếu ấy còn được nhiều cái lợi ích riêng khác nữa, mà cứ nói ngay về một cái lợi ích chung của nước, trong phạm là người quốc dân xứng đáng cũng không ai lại có thể làm ngơ.

Người mình xưa nay cái quan niệm về việc nước vẫn còn bạc nhược lắm, thật chưa có đủ cái tư-cách quốc dân. Nhà nước Đại-pháp cho phép chính-phủ ta mở cuộc công thái này cũng là để nghiệm xem cái tư-cách quốc-dân người mình một thể. Tư cách quốc dân, như trên kia đã giải, tức là làm trọn cái nghĩa-vụ quốc-dân để mong được hưởng cái quyền lợi quốc-dân vậy, xin dân ta cố lên.

T.

ÂU CHÂU ĐIỆN TÍN

VÔ TUYẾN ĐIỆN

Bordeaux ngày 28 Février 1922.

Cuộc hội nghị ở Boulogne.

Ngày hôm thứ ba quan Poincaré đã trần thuyết tại hội-đồng các quan Thượng thư về các công-việc của ngài đã hội nghị với quan Lloyd George ở Boulogne. Các báo quán đều lấy làm mừng về cuộc hội nghị ấy hội-nghị không bao lâu, mà làm được nhiều công việc. Cả người Anh người Pháp ai nấy cũng lấy làm bằng lòng.

Các báo quán nước Bỉ, nước Hoa-kỳ, nước Anh đều tỏ ý vui mừng về cuộc hội nghị ấy.

Cuộc hội nghị Gênes

Còn đợi chánh-phủ nước Ý trù lo mới sẽ định ngày hội nghị tại Gênes. Tuần lễ sau các quan Thượng-thư tài-chánh của nước Pháp, nước Anh, nước Ý, nước Bỉ sẽ hội nghị tại Paris để bàn về các vấn đề tài chánh trước kia liệt-quốc đã dự xét tại kỳ hội-nghị Cannes ; như việc phí tổn về các đạo trú binh, bảo giao-ước ký tại Wiesbaden ngày 13 Août 1921. Khi nào các quan Thượng thư tài-chánh họp ý nhau rồi, thì các ngài sẽ giao bản ấn vấn ngày 28 Janvier các chính phủ Đức cho hội-đồng bồi thường xét.

Việc nước Thụy-sĩ

Quan đại-sứ Đại pháp ở Zurich đã giao cho thành Schoffhouse một các bằng và một cái bội-tinh về các công việc của thành ấy đã giúp đỡ cho những tù-binh, thương binh Đại-pháp trong buổi chiến-tranh.

Việc nước Finlande

Thứ-dân nghị-viện đã đầu phiếu ưng chuẩn bản luật định lệ đầu bạch là một năm.

Việc nước Nhật-bản

Thứ dân nghị-viện nước Nhật đương nghị-luận về việc phổ-thông bảo cử, về việc chế hạn quân ngạch. Chánh-phủ cho việc chế hạn binh ngạch là một vấn-đề khẩn yếu.

Quốc-trái Đại-pháp : 3 ‰. 57 90. — 4 ‰. 1918 60,85. — 5 ‰. 78,95 — 5 ‰. 1920 92,75. — 6 ‰. 1920 94.

Cái nạn cơ-cận ở nước Nga có quan-hệ với cuộc kinh-tế ở Âu-châu

Hạn tai ở nước Nga kỳ này, khu vực rộng quá, tính trong tổng-ngạch nhân-khẩu một vạn sáu nghìn vạn có đến một phần tư phải chịu cơ-cận ; mà đến nghiệt nhất là những khu-vực bị hại đó lại chính là những chỗ xưa nay vẫn cung-cấp thực-liệu cho Âu-châu rất nhiều. Năm 1914, những giống lúa tiêu-thụ ở toàn-trường Âu-châu một trăm phần đến bốn mươi phần đều tự nước Nga thâu xuất ; bây giờ thì chẳng những không còn lấy đâu cung-cấp cho nước ngoài, lại cần phải đến các nước ngoài tìm cách cứu-tế cho ; ở thị-trường Âu-châu chắc lại càng thiếu-thốn thực-liệu nhiều, thế phải mua ở chỗ khác, chỉ có nước Mỹ là cung được đến qua nữa, nhưng trong khi nhu-yếu thêm nhiều tện như thế, những giống lúa ở nước Mỹ giá cao lên hơn nhiều, và lại giá hối-đoái tiền Mỹ cao hơn tiền các nước bên Âu-châu, cuộc kinh-tế ở Âu-châu càng phải chịu nhiều nỗi tổn-thiệt, hại còn một điều tổn thiệt rất to nữa, là xưa nay nước Nga với nước Mỹ tuy cũng là cái nước cung cấp thực-liệu cho Âu-châu, nhưng vẫn có một cái đặc điểm khác nhau : Nước Nga ruộng đất tọ rộng, nhân dân đông đảo, mà công-nghiệp của ở cái thời-kỳ ấu trĩ, về những đồ công-nghệ chế-tạo như dụng cục nhiều, cho nên những thực liệu ở Nga, chở sang Âu-châu chỉ đổi lấy những đồ công-nghệ chế tạo, hai bên cùng được lợi cả. Nước Mỹ thì công-nghệ đã phát-đạt, không phải cần dùng lắm những đồ công nghệ chế-tạo của Âu-châu, ở Âu-châu không có cái gì để làm đại giá mà mua những thực-liệu ở Mỹ châu chở tới.

Nói sự lỗ-thiệt riêng từng nước, thì như nước Đức bây giờ dương phải lo nộp cái bồi-khoản chiến tranh, chỉ nhờ có đồ công-nghệ chế-tạo thâu-xuất được nhiều mới có thể gánh vác nổi, mà phần nhiều đồ hàng nước Đức chở sang nước Nga để đổi lấy thực-liệu, nay như thế thì cái bồi-khoản tất cũng giảm-thiệp mà sinh ra nỗi khó khăn ; lại như nước Pháp số tiền cho nước Nga vay rất nhiều, nay như thế thì vốn lãi còn bòng gì, hao hại cũng không phải là ít. Còn đến nước Anh vốn giàu về những đồ công nghệ chế-tạo, lại có thể thâu-xuất xưa nay cũng vẫn là một nước giao-dịch rất thịnh với nước Nga, sau khi chiến-tranh, dương lo khôi-phục cái thương-vụ ấy, nay như thế thì phải chịu thống khổ cũng nhiều. Ông Paish người nước Anh có nói rằng : Nếu cái nạn cơ-cận ở nước Nga mà không cứu-tế cho chóng thì ở nước Anh cũng vô-số người phải chịu cùng một cảnh khốn-khổ như thế, cứu lấy tuy là một cái nói lo cho người Anh, mà cả người Âu-châu cũng chung một sự lo lấy vậy.

N. T. C

Mặt địa-cầu e có ngày bết nước

Trước kia đã có nhiều những địa-chất học như bọn ông Lowell, ông Geike, đã chú-ý đến cái vấn-đề lo mặt địa-cầu nước càng ngày càng ít, có ngày các suối các sông phải khô cạn hết, các loài sinh vật nếu không được thủy-phận sung-túc thì các thứ cỏ-thể bị mất hết công-dụng, e loài người ta có ngày bị chết khát cả chứ chẳng chơi. Một nhà địa-chất-học nước Pháp ông Martel năm ngoái có xuất-bản một quyển sách bàn về cái vấn-đề ấy, nghiên cứu rất kỹ. Về khoảng năm 1861, ở Âu-châu có ông Delesse đã thâm tín rằng nước trên mặt địa-cầu càng ngày càng ít ; sau những nhà lỗi-thành như ông Fimmand, ông L. Gentil đều nói cái hang khô ở Tân-cấp-lạp về hồi thế-kỷ thứ tư vốn có nước nhiều lắm ; ông De Lapparent cũng xét ra cái hang khô Grand canon về hồi thế-kỷ thứ tư vốn cũng có nước nhiều lắm ; ở bên nước Mỹ hai cái hồ lớn là hồ Labonstan và hồ Bonneville mặt nước cũng dần-dần thấp xuống ; ở châu A phi-lợi-gia và ở Trung ương Á-tế-á cũng có nhiều chỗ đã thấy mặt đất dần dần khô-táo, mà diện-tích những chỗ ấy cứ mỗi ngày mỗi lan rộng mãi ra ; cái nguyên-nhân là vì những nước xưa nay lưu hành ở trên mặt đất dần dần thẩm xuống dưới mặt đất mất cả. Cứ ông Mariel nói hiện thời đã có nhiều nguồn nước suối nước dần-dần khô cạn hết ; ông kết luận rằng loài người ta phải đợi bị khai chiến với cái giặc « Khát ».

Vậy thì người ta sau này không sao tránh khỏi cái nguy-hiểm chết khát dư ? Đó là một cái vấn đề ai nghe cũng cấp muốn giải-quyết vậy. Song cứ như lời những nhà địa-chất học nói nước ở mặt đất sẽ dần dần khô cạn là vì những rừng cây dần-dần bủy duyệt thì cái họa ấy cũng còn có phương pháp cứu chữa được. Phương-pháp gì ? tức là một mặt phải cấm chỉ sự phá rừng, một mặt phải giồng thêm rừng cây cho nhiều.

H.

Này, chớ ngại có tiền trăm bạc chục, mới mua được phiếu quốc-trái. Kẻ có một vài đồng, người có năm ba đồng, ta khéo rủ nhau góp vốn lại mà mua, thình lình trúng được một vạn, cái lợi đó ta chia nhau, thành ra ai cũng nên giàu có cả.

Dư luận Nam-kỳ

Cái tệ thơ rơi

Phàm con người, muốn có danh dự càng đòi phải học ; học là nguồn cội lập-thân của con người. Con người danh trọng, đều do con đường học-thức mà nên.

Học-thức, học-thức, « có học như lúa, không học như cỏ » là lẽ tự-nhiên của con người ta sinh ở đời, thì cái lẽ làm người không học thì hèn, có học thì qui chẳng cần phải bàn ra nhiều nữa, dễ ai chẳng biết.

Đây chỉ bàn về trong cái hạn người có học-thức mà cũng có qui có tiện vậy để nhà có học-thức ít nhiều trông đến, dầu vô bổ cũng không đến nỗi vô-ích.

Học, phải có lập-chí ; học, phải có tu-thân ; học có lập chí tu-thân rồi, mới hoàn-toàn một người có học-thức cho, không cứ cây cái học-thức của mình làm những điều ám-muội, khi công phạm lẽ. Con người có học-thức chừng nào, lắm những điều gì, phải chánh-đại quang-minh, không dựa nhà quyền quí, không hiếp kẻ cô cùng, cứ đường chánh mà đi, lẽ chánh mà làm, cả đời làm những việc gì, chẳng sợ ai biết mà cũng chẳng giấu diếm ai, thế là cái bọng người chánh nhân quân tử.

Lại chẳng thiếu gì những bọng người cũng có học-thức vậy, cũng chung chạ cùng người trên xã-hội, ganh đua bạnh phúc với đời, hoàn-hảo tấm lòng tọ ất. Song những việc làm lại trái hẳn với người ấn ở cầm-vi kia, nên sự đỗ mưu của kẻ ấy, toàn là dụng tâm tiểu nhân cả ; hoặc làm những điều sâu mọt, ích kỉ hại nhân, hoặc làm chọ bư cái danh dự những người có tiếng tăm hơn mình v. v.., đó toàn là cái thói của tiểu-nhân kia để trong lòng vậy. Trong cả đời cái bọng người ấy chẳng có điều thi-thố gì chánh-đại quang-minh.

Ở thật vậy không sai ! ba mươi đó. cái bọng tiểu-nhân chẳng khác gì chim ục ; chẳng hề thấy việc gì giữa thanh thiên bạch-nhật, mà lại thấy những điều trong bóc tối hang cùng, nhác-bóng dương-quang, ưa miền u ám, là cái căn tánh của bọn tiểu-nhân dụng sự ở đời, muốn kể ra rạch ròi, không bút mực nào mà biên chép cho hết với cái hành tàng của kẻ vô học mà lòng dạ tiểu-nhân. Vậy luận-giả xin chỉ mình ra một điều là một điều rất hèn mạt hơn hết của bọn tiểu-nhân đương tâm đối với nhân quần xã-hội, không chỉ còn « nhớp », còn xấu xa, còn nhác nhăm hơn là cái dụng tâm về việc *thơ rơi*. — Việc đầu thơ nặc-danh nhỏ, đã có một vài tờ báo công-kích hoài mà cái tệ chẳng chừa đời, coi ra càng ngày càng sinh ra mãi mãi. Ôi, còn gì « nhớp » hơn, nhác hơn là cái tệ của người gửi thơ rơi

Ở đời ai lại chẳng có tấm lòng tinh thương ghét, khen chê ; thấy ai phải thì thương, ai quấy thì ghét, ai giỏi thì khen, ai dở thì chê, là lẽ tự-nhiên. Song cái thương ghét khen chê là ở tấm lòng công xử-sự, càng giao-tiếp thường có cần con người, thương ghét khen chê, có rộng mà cũng có hẹp, có nhiều mà cũng có ít sai sắc. Chỉ có việc ấn việc cứu là hai việc rất quan-trọng trong lòng người, coi thế không bỏ qua được. Cứu lo báo, ấn lo đều là lẽ tự-nhiên của lòng người, chẳng hạn là tiểu-nhân quản-tử ; nhưng suy cho kỹ, thì việc báo cứu đều có cả hai hạng người ấy dụng sự khác nhau xa lắm, là :

Quân-tử dụng sự

Người quân-tử nếu gặp dến sự ấn oán thảm, tấm lòng cang-nghị không thể ngăn ngoài được ; đối với sự ấn oán thảm chừng nào, thì tấm lòng cang-nghị lại càng nồng lên cho đến lên chừng ấy, sự trả ơn báo oán minh-minh bạch-bạch, không hề làm những điều ám-muội như bọn tiểu-nhân kia vậy, nói tóm, phàm việc gì của người quân tử thì-thố, toàn là việc chánh đáng cả.

Tiểu-nhân dụng sự

Cách dụng sự của bọn tiểu-nhân chẳng luận chi nhiều chỉ lấy cái việc gửi thơ nặc danh mà nói xấu cho người, làm hại đến danh-dự người ta là một điều tối đê-tiện. Là vì người dụng sự thế ấy là người không khí-cốt, không não-hệ, phàm việc gì không dám (nhác) ra một cũng người, hoặc tự biết mình là người không đủ lẽ gì đối đãi với người cho chánh-đáng, hoặc mình biết người *không* tra cứu mình tới là người viển-hạ đều ưa ; nhưng, riêng vì lòng mình ghét, biết sao ? — Là ta cho cho hại cho hư, làm cho một cho đề một người, thì cái dụng tâm phải làm sao ? Thế thì phải làm lén, đừng cho ai biết, thì không phương chi để đăng cho mình bằng là cái việc gửi thơ rơi vi-đệ-nhứt.

Người ấy tốt, ta kiếm điều nói xấu, người ấy ngay, ta kiếm điều nói gian, hoặc đến cáo đến nhà nước, hoặc bảo rao đến báo-chương, song thơ ấy không hề dám ký tên thật. Trong ra cách cử chỉ hành tàng của bọn ấy lại còn hèn mạt hơn là bọn « ba que » « xỏ lá » nữa, chẳng có chút giá-trị gì cả.

Thật vậy. Bọn ba que xỏ lá sự lận của chúng nó còn đem đem trước mặt người ta mà làm, chớ như người viết thơ nặc danh, muốn làm hư nết cái danh dự của người, sự giấu giếm không còn gì để tệ hơn nữa, còn tờ báo nào đăng những thơ bậy bạ là tài đề nói nhục người ta mà thơ ấy bài ấy không có ký tên và chỗ ở thật, thì tờ báo ấy còn hèn mạt hơn là người « nhớp » đầu thơ nặc-danh ấy.

Hỡi ai ơi, hay học đòi quân tử làm những việc quang-minh, đừng bắt chước tiểu-nhân, làm những điều ám muội. Nhân quần hạnh thêm, xã-hội hạnh-thông.

L. T. T. V.

Cuộc Quốc-trái này chỉ cần đến 12 vạn người mua mà thôi. Nghĩa là trong một cõi Đông-Pháp một nghìn người mới được có 6 người mua. Như thế thì chắc là không đủ vì mỗi bản cho khắp mọi người ai ai muốn được trúng 16 một lần phải nên mua về ngay kẻo chậm.

Do Thư Viện Khoa Học Tổng Hợp Thành Phố Hồ Chí Minh Số Hóa Và Lưu Trữ. Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

VĂN UYỂN

Khuyến quốc dân mua công-thái

I

Mỗi đứa liên-lạc nối từ đây,
Đồng bào nên mua công-thái ngay.
Cho nợ nần ta lãi mà chắc-chắn,
Nghĩa vận về tay cũng có ngày.

II

Có đường xe hỏa chẳng lo xa,
Nam Bắc rồi ra cũng một nhà.
Ta hãy-rủ nhau mua quốc-trái
Ích mình lợi nước biết bao la.

III

Một mai xe hỏa làm xong cả,
Buôn bán lưu thông lợi nước nhà
Đường sắt là đầy liên lạc đó,
Hai kỳ sum họp đẹp lòng ta.

IV

Nay hỡi anh em Hồng-Lạc ta,
Ta nên tỏ điểm nước non nhà,
Mau mau cho vay làm đường sắt
Nam Bắc thông đồng chẳng ngại xa.

Lê-minh-Vân

Đêm xuân nhớ bạn

Đêm xuân thanh vắng, cảnh giời tịch-mịch, ta bèn đốt ngọn đèn xanh, ngồi một mình trên bàn loa, ở chốn lữ xá tha hương ngẫm nghĩ mà buồn. Vì buồn nên ta phải làm bạn cùng tờ Trung-Bắc cho giải con buồn trong lúc đêm xuân tịch mịch.

Bỗng giờ đêm đã khuya, người lại vắng, thoảng nghe đâu lại nghe rõ tiếng chuông chùa, sực niệm Phật, tiếng mõ điểm, tuần cầm canh, càng là tiếng cô-quạnh khoắc khoải mà lòng ta lại-láng, tưởng nhớ đến ai . . .

Nhớ ai khi đứng khi ngồi,
Nhớ ai cảm nỗi, cuộc cười ngày xưa
Từ khi vắng mặt đến giờ,
Những là thức tỉnh chợ mơ đã chắn !

Ôi ! đang lúc trời xuân đầm đầm cảnh xuân ta đã nảy, người ta thì chơi xuân thưởng xuân, nỡ nào về xuân, vui về càng xuân, mà ta thì vì cỏ chi mà ta mang cảnh nhớ quanh làm vậy. Bỏ chẳng qua là cái lòng ta nó xui khiến ta, phải nhớ đến bạn hiền ta, đã xa cách ta non một năm giới nay vậy.

Nhớ những lúc bạn ta cùng ta ở một trường, điều hơn là thiết, khuyên bảo lẫn nhau, càng nhau đồng tâm hiệp lực mà vực dắt bạn thiếu niên ở bạt nay mai sau nên người hữu dụng. Lại những lúc ta và cùng bạn, xưa kia nghe tiếng chuông chùa mà học giả, tản văn, Kỳ này ngẫu vì không có thì ... mà nay thời kẻ Việt-điện người Hoa-lãng, bạn hiền xa muốn đậm biết cùng ai ngâm vịnh lúc đêm thanh !

Đêm thanh luống những bồi hồi,
Ngoài đàn tiêu-tức ai người tri-âm !
Khi gió mát, lúc giăng trong,
Càng ai đạo cảnh non sông quê người.

Mà nào hạ có phải một mình ta tưởng nhớ mà thôi đâu ? lại còn cái đẳng cỏ-tàu ở trước cửa trường, bóng là trước đã hình như rất chịu lòng trợ, đối với người cũng chất tịch người, mà hỏ dễ đã mấy người biết đến, khác nào như hòn người tích nhân, trong hòn đá con kỳ-lân ở đời Xuân-thu. Nếu không gặp được ông Bi Nhòa, đức Khổng-tử thì lại là người tri-kỷ. Hưởng chi cái cây nọ đã gặp được bạn ta là tri-kỷ mà người tri kỷ lại ở phương xa, nên coi ta cũng có lòng hoài cảm !

Cây kia mọc ở bên trường,
Vì ai xem cũng ra chừng kém xuân.

Ta lại nhớ năm xưa, xuân cũng xuân này, ngày cũng ngày này ta cùng bạn vào chơi trong rừng làng kia, rừng ấy tức là cái làng của vị Thánh-tổ ông lại đó, trong rừng cây cối am làm, cỏ hoa xanh ngắt. Dân làng đó thường nói với ta rằng : Là cây rừng ấy, bất cứ là gì đất ra đều có mặt thuốc cả ; ta vốn không tin sự hão huyền mà ta đã có phen cùng bạn vào. rừng nhặt lá cây khô, đốt mà thí nghiệm thì quả nhiên có mùi thơm thật. Bạn ta và ta đều công nhận rằng : Nói ấy thực là một nơi linh-địa !

Ôi ! năm nay xuân vẫn đó, cảnh còn đây mà bạn ta thì đã đổi đi nơi khác. Ngày bạn ta bước chân ra đi, lòng ta những tiếc, tiếc vì xa cách bạn hiền, đối khi có việc gì hay càng ai bàn luận, có điều chẳng phải ai người khuyến can : lòng ta tiếc bạn, chắc hẳn bạn cũng nhớ ta, nhưng bạn ta há có phải muốn xa cách ta đâu ! Bạn ta mà phải đi là vì công mệnh Quốc-gia lên cầm quyền giáo dục khai hóa cho dân thỏ mán ở chân núi đá rừng cây. Mai ngày dân ấy bước dần dần tới bước bán khai, bước văn-minh, thì thiết tưởng cái công của bạn ta đối với bọn thiếu-niên sau ta và vận hội tương-lai của quốc-gia ta thực là chẳng bé. Nghĩ như vậy mà lòng ta lại vui vẻ với lòng. Vì thế ta thường khuyên bạn ta nên

Nhiệt thành lửa đốt hương chăm
Dặp đàn tiêu ức chuyện tâm học hành
Một mai quả phác viên thành.
Ấy là phá quí hiền vinh kịp người
Hỡi ra còn lắm sự vui !

N.

Đường sắt đã trù liệu.
Tiền làm thiếu sáu triệu
Làm xong lợi vô cùng
Ta kíp nên mua nhiều.

VIỆC HANOI

Giá bạc — kể từ ngày 1er Mars này, giá bạc ở kho Nhà nước định là 5 f. 20

Ngạch Tư-pháp. — Quan thẩm-phán sung tri huyện Tourane ở thương-chánh sang sở đi làu *André Lebon* tới nơi. Nghe đâu quan cố vấn Brillaud sẽ sang Thương-bải thay ngài làm chức chánh Tòa án Pháp.

Tòa án Đại-hình. — Đến ngày 13 Mars này, hồi 7 giờ sẽ có kỳ án đại-hình. Trong kỳ ấy sẽ có mấy phiên xử về việc giết người ở Hongay, việc làm giả giấy tờ, tàn văn. Kỳ này ngồi vì Khoa Cẩm Duy ở vực xử.

Đi Quảng-châu-loan. — Quan cai-trị Vayrac người đốc-học trường Sĩ hoạn, mới ở Phanh sang, thuyên đi hạt Quảng-châu-loan thì chuyến xe-lửa tối hôm nay sẽ xuôi Haiphong để đợi tàu *Hanoi* chạy Quảng-châu-loan.

Kỳ thi chức cai-trị hạng ba. — Hội đồng kiểm-soát kỳ thi lên chức cai-trị hạng ba có quan công-sứ Herbinet tỉnh Phú-thọ làm chủ-tọa, quan cai trị Marcau thư-ký riêng quan Thống sứ, M. Blancsubé chủ sự tại phủ Thống-sứ làm hội-viên.

Có hai quan Phó cai trị hạng nhất đến ứng thí.

Hai đầu bài đã thi là :

1° Les juridictions administratives, leurs formes et leur utilité.

2° Condition politique et juridique des indigènes de nos diverses posses sions françaises.

Bộ tiểu thuyết ba người ngự lâm pháo thủ — Xin nói để độc giả biết rằng bộ tiểu-thuyết *Ba người ngự-lâm pháo-thủ* vừa in đến tập thứ 24 là hết truyện, mà tập sau những 44 trang, dày hơn mọi tập, nên bản quản định bán tập sau ấy giá là 0 p. 20. Vậy từ nay trở đi, ai muốn mua trọn bộ tiểu thuyết ấy thì xin mua ngay, chớ nên để chậm mà thành không được trọn bộ.

Song phượng kỳ-duyên. — Kỳ thứ bảy vừa rồi, dịch-giả có đăng vào cần lấy một quyển « *Song-phượng kỳ-duyên* » cũ mà chưa rách nát để theo đấy sửa đổi lại cho lời lẽ được chải-chuốt hơn trước, rồi đem ấn-hành lần thứ hai. Hiện nay đã có người gởi cho rồi, xin kíab cáo để các ngài biết. Dịch giả cần có một quyển, cho nên mấy quyển gởi đến sau, dầu không thể nhận được, nhưng cũng xin có lời cám ơn.

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER

Gido-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển. . . . . 0$30
Tiền cước mỗi quyển. . . 0.12
Ai ở xa, xin viết thư về cho ông HỒI-XUÂN-THÀNH
61-63 Rue du Coton, Hanoi.

Ngạch Học-chính. — M. Nguyễn-xuân-Riên, trợ giáo phụ biện được bổ trợ giáo tập sự.

M. Nguyễn-khắc-Kiu, trợ giáo tập-sự được thăng trợ giáo thực thụ ngạch lâm.

Tiền trợ cấp — M. Nguyễn-văn-Nguyên đội cảnh sát ở Quảng-yên được một số tiền trợ-cấp là 30 đồng.

M. Nguyễn-văn-Hảo ở làng Lạc chinh, huyện Ý-yên, tỉnh Nam-định, là cha đẻ một người đội-xếp là Nguyễn-văn-Yên mất ngày 7 Juillet 1921.

Ông trong, nhà đại nước mình.
Đầy lâu cách trở nên tình họa xa
Đường Xe hỏa Vinh — Đồng nà,
Nay mai mộ thải để mà khởi công.
Là đường kinh tế giao thông,
Bỏ vạm thân ái một lòng từ đây
Nghĩa dân nên giúp dịp này.

Bài dịch. — M. Đinh-quang-Nho châu-ủy Đam-hà, châu Hà-cối (Hải-ninh) phải bãi dịch vì có lỗi trong việc quan.

M. Lê văn-Chung tùng cửa phụ tá đội trưởng lệ-mục châu Hà-cối, được bổ thay M. Đinh-quang-Nho.

BÁN xe cao-su, đồ đạc buồng ăn, giường Hồng-kông, tủ...
Hỏi ở phố Richaud, (ngõ Phù-doãn) số nhà 35. (Hanoi) 3222

Cái bi-kịch ở phố hàng Vôi. — Ý như lời đăng báo ngày hôm qua, đứa gian-phụ đem vợ người ta đi nhà « săm » phố hàng Vôi, thì quả đã bị chồng người ta rình bắt được và chém quyết mất ba ngón tay, hiện nay đương chữa tại nhà thương.

Xem chuyện này thì thật khá bi thay những hạng người như đứa gian-phụ kia, khá thương thay những ông chồng gặp cả cảnh vợ như đứa gian-phụ nọ, mà cũng khá tiếc thay chỉ trình tiết của bọn nữ-lưu ta thấu xưa, khá ghê thay cái thói dâm-ô vô liêm sỉ của những ngữ đàn bà voi giầy như đứa gian-phụ nọ.

Quái ! chẳng hay phong-hóa làm sao, mà các bậc nội-trợ người mình giờ bình như kém các cụ xưa ta lắm. Đành rằng người hay bao giờ chẳng có, nhưng ngữ vì hay it mà ở nhiều, cho nên thành ra làm ô-nể tiếng tai cả nút. Nhất là ở chốn thị-thành, các bà nội-trợ thật cũng nhiều bà nên ghê-sợ lắm : suốt ngày chỉ ôag-ẹo thuốt-tha, đã chẳng giúp được ông chồng việc gì là việc tề-gia nội-trị, mà hễ ông chồng ngày hai buổi đi làm việc, thì vừa bước chân khỏi cửa là các bà chực miệng phá gia ngay : phi nhảy tốn đi tụ ngũ quần tam, quần hai là bạc, đem của mồ-hôi nước mắt của chồng kiếm được mà vứt vào chỗ canh đỏ canh đen, thì lại đi theo một tông-phái rất dê nhục, rất ô-uế như đứa gian-phụ vừa nói trên nọ. Như thế thì phỏng còn trông cậy nỗi gì ? Mà những tội ấy đối với người đàn bà, phỏng còn lối gì nặng hơn ? Những giống đàn bà như thế, thật đáng nên *lũy chay* lắm vậy. Các ông chồng nên lo nghĩ đến việc nhà lắm thay !

Đ. lai cảo

Ai ơi có chí làm giàu,
Dịp may rủi tốt rủi mau nhờ ai
Đem tiền mua phiếu kẻo hoài,
May ra được vạn một mai được ngay
Một vạn bạc hẳn-hoi.

MỚI XUẤT BẢN

THUYỀN TÌNH BỂ ÁI

của
Ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Dày 466 trang. — Giá bán 0$60 một quyển
Tiền cước gởi là 0$20

Vì quyển sách này nhiều trang, cho nên cân nặng
Bìa đẹp, chữ in rất rõ ràng, dày bằng ba quyển
« ÁY AI HẸN NGỌC THỀ VÀNG »
Bán tại bản-quán và các cửa hàng sách
Mua mau kẻo hết !

Một điều nên phànnàn về sự đi xe điện. — Mỗi khi xe điện đậu ở ngang đường là chỗ có những hành-khách lên, nếu ai đứng chờ sẵn đó, thì khi xe tới, bước lên được an nhàn, nhưng phần nhiều những người nhà quê đi buôn bán gồng gánh nặng lề cỗ chạy theo xe để lên thì thực chịu nhiều bề khốn nạn, chưa tới thì đã giục rối lên, chuyến hàng lên chưa xong thì đã hoýt còi chạy, thành ra sắp sấp ngửa ngửa nhảy theo, trông thực đáng thương và đáng nên ghê quá.

Ở đâu đó quả thực thế, hằng ngày ai đi xe điện hẳn cũng được mục kích cả rồi. Ta mong rằng sở Xe-điện sẽ đặt bảo các người làm xe, khi xe đỗ giữa đường ít ra cũng phải trong vài ba phút, cho những hành-khách lên được thư thái thì hơn, nếu cứ như vậy thì e khó khỏi có ngày có sự nguy hiểm lắm.

S. lai cảo.

Chỉ có dân giã man mới không biết đường xe lửa ích lợi thế nào.

Người nào đã hiểu sự tinh lợi ấy, phải cho vay tiền để làm đường xe lửa cho nhiều. Có vay thế, vừa lợi cho mình, vừa lợi cho nước

BÁN một cái xe auto hiệu « *MOBILETTE* », 14 H.P., hai chỗ ngồi. Xe còn mới nguyên, máy thật tốt, lốp mới. Xe xe chạy nỗi 80 km. một giờ.

Ai muốn mua xin viết thư cho : M. Méhouas, Receveur des Douanes à Sontay. 3220

Mua phiếu năm mươi nguyên.
May ra được ngàn muôn.
Vốn ít mà nhiều lãi.
Làm giàu thế mới khôn.

Một sự chướng ngại cho bành khách. — Cứ vào hồi chín mười giờ tối trở đi, các hành khách ai đi chỗ đâu phố Ngõ trạm (Hà-trung) lên hàng Da, hầu cũng phải lấy làm tức mình về cuộc đá bóng nhỏ nhăng của mấy cậu trẻ con nhà gần đấy, lại có mấy cậu công tử to đầu cũng dự cuộc nữa. Lũ nầm ấy bày đứng giữa đường mà đá thì với nhau, làm ngang trở lối đi của bành khách. Phố ấy đã bẹp mà người đi lại đông, khi xe đương chạy mà bị các cậu đứng ngồn ngang, cứ tránh quanh tránh quẩn rất là khó chịu, nếu vậy thì cũng có khi xe bị đổ người bị ngã chớ chẳng chơi.

Đành rằng cách chơi ấy cũng là cách tập thể thao, nhưng phải tìm chỗ nào rộng rãi quang đãng mà chơi, chứ mặt phố giữa đường không phải là chỗ đua đà chơi bời như thế được. Vì chơi như vậy không những làm bận cho bành khách, mà có khi lại làm hại cho chính thân mình đấy kia.

H. lai cảo.

Sự giàu-sang có khi ở đâu đem lại như trong giấc hoàng-lương. Nhưng muốn mong được giàu sang như thế, trong tay phải có vé quốc-trái, mỗi vé 50 đồng mà rút số trúng may mai được ngay một vạn bạc hẳn-hoi.

Bọn cướp ở đường Lò-lợn. — Nghe nói đêm-hôm qua hình như mới thám đã bắt được bọn cướp hòm lột ở đường Lò-lợn. Nếu vậy thì tin rày những người đi đêm qua đó mới khỏi sợ hãi.

Phát hỏa. — Tối hôm qua ở làng Tojnh-yên phát hỏa, cháy mất hai nóc nhà. May người nhà và người làng ra tay chữa thì tắt được lửa ngay chỗ nên thiệt hại cũng không mấy.

Có tiền mà giữ một chỗ không tìm cách để làm cho sinh sôi nảy nở ra ấy là có tội với nước nhà đó, vì trong nước hiện đương cần đến tiền để làm đường xe-lửa, xe-lửa mà làm xong thời suốt dân gian đều được giàu có thịnh vượng.

VIỆC BẮC-KỲ

NAM-ĐỊNH

Cổ động về cuộc công-thái sáu triệu đồng. — Hôm chủ nhật 26 Février, một chiếc máy bay lượn chung quanh thành-phố rồi tung những gấy cổ động về cuộc công-thái xuống.

Gấy bay xuống chỗ nào thì dân chỗ ấy vỗ tay reo hò rất là vui vẻ.

Nhân dịp này, phi-trường lại cho khách đáp đi chơi quanh phố giá tính rất hạ, cho nghề máy bay chóng được mở mang ra.

Các quí quan, các quí phu nhân và dân thành-phố ta cười máy bay buổi ấy cũng nhiều, dân ba Annam ta thời có một mình cô hai Lợi.

Có mới bước lên máy bay lần này là lần thứ nhất mà không có về rụt rè sợ hãi, lúc lên lúc xuống rất là mạnh bạo đáng khen.

Bắt đầu bay từ 1 giờ rưỡi mãi đến 5 giờ mới xong. mỗi lúc máy lên máy xuống đều có phóng nhạc đánh thổi mừng một lúc lâu.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Nam bắc xưa cách xa
Muốn cho như một nhà
Phải nên mua quốc-trái
Làm nốt đường hỏa-xa

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các qui-khách xem báo thấy có đăng... cáo-bạch của bản-hiệu. Rồi khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhờ mà lắm ra không đổi được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các qui-khách rõ cho và xin các ngài từ nay để có lòng chiếu-cố đến bản hiệu thì xin nhận rõ :

« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đồng-tờ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54 Hanoi.

Nay kính,
Ed. MONTÈS.
54 Rue Paul Bert Hanoi.

N° 33

TRÀ-HOA-NỮ

(La Dame aux Camélias)

Trước-giả : ALEXANDRE DUMAS FILS
Dịch-giả : NGUYỄN-HẢI

Cái cảnh tối não nùng nhất là vì tôi càng nghĩ tôi lại càng thấy tôi trẻ. Mà quả thế, không có điều gì là không tỏ ra rằng *Các-nương* yêu tôi thật. Trước hết, cái điều ao-ước về nghỉ mát với một mình tôi ở nhà quê trong một vụ hè, sau nữa lời lại thấy rõ ràng rằng không có điều gì khiến cho nàng phải gắn bó với tôi ; vì của cải tôi không đủ cho nàng dùng không, đã cho nàng tiêu pha trong những cơn nhẹ tinh. Vậy thì nàng chỉ còn có cái mối tình thật, để cho nàng được mãi ngợi, khỏi phải thấy những tình-nghĩa bắt-buộc ở cái chốn nàng đi chơi ; vậy mà mới ngày thứ hai, tôi đã phá mối hi-vọng ấy đi, tôi đã đem ngay cách chế-nhạo cay-nghiệt mà đến cái mối tình tôi được hưởng trong hai tối. Tôi làm như thế không những là dở đời mà lại là khiếm-nhã. Tôi đã trả tiền người đàn bà ấy chưa, mà có quyền được bỉ báng cuộc đời nàng ?

Mới ngày thứ hai tôi đã vội thoát ngay, thì chẳng hóa ra tôi xử quỵt với tình, sự người ta đưa giấy đòi tiền bữa tiệc ! Lọ chưa ! Tối hôm thứ *Các-nương* được ba mươi sáu giờ, mới làm tình nhân nàng được hai mươi bốn giờ, mà tôi đã làm ra bộ cổ-chấp ; đáng lẽ tôi được nàng chia sẻ với tôi, tối phải lấy làm sung sướng quá đa rồi, vậy mà tôi lại muốn một mình vơ lấy cả, bắt nàng phải bỏ hết những tình nghĩa xưa kia nó là những bổng lộc trong cái hậu nhật của nàng ! Tôi còn trách gì nàng được nữa ? Thật không. Nàng viết thơ cho tôi rằng nàng mệt, chẳng hơn là nàng nói thật ngay với tôi rằng nàng phải tiếp một người tình-nhân khác ư sao ? Một vài giống gái bay có cái cách cũng thẳng sống sượng ấy. Đáng lẽ tôi phải tin nàng, tôi nên đi chơi trong khắp các phố ở *Ba-lê* mà trừ ra một phố *An tinh* ; đáng lẽ tôi nên vui vẻ bỏ bạn cho hết buổi chiều, rồi đến hôm sau, đúng giờ nàng bẹn thì đến nhà nàng, tôi lại làm như gã *Ô-tê-lô*, ghen bóng ghen gió, rình mò nàng, ngỡ rằng không thèm thấy mặt nàng là một cách hình-phạt được nặng. Nhưng chẳc nàng lại thấy cách phận rẽ nhau ra ấy mà vui lòng, chắc nàng lại cho tôi là một thằng ngốc nhất trần đời, mà nàng im đi như thế không phải vì giận, mà thật là vì bị vỉ khinh. Lẽ ra tôi phải đem tặng nàng một vật gì cho nàng chịu tôi là người rộng lượng ; tôi cho nàng như thế thì thật là tôi coi nàng như một gái trăng-hoa khác mà rũ được hết nợ nàng. Nhưng tôi lại nghĩ rằng tôi rơi có ý mua chuộc thì lỗi với tình, chẳng phải tình của nàng đối với tôi thì cũng là tình của tôi đối với nàng vậy. Mà mỗi tình này trong sạch đến nỗi không thể chia sẻ cùng ai được, không thể đem đồ vật gì mà đền bồi được, đồ vật đẹp đến đâu cũng không thể đền được cái sung sướng người ta đã biến cho mình, dầu cái sung sướng ấy ngắn-ngủi đến đâu cũng vậy. Bấy là những điều tôi nghĩ suốt đêm ; lúc nào tôi cũng cứ muốn chạy đến nói với *Các-nương* mấy câu ấy. Bắc cũng hiểu rằng, thế nào cũng phải quyết một bài, một là cho xong với gái, hai nữa là cho tiêu những điều lo-lắng nhỏ mọn của tôi ; ấy chỉ còn chờ xem nàng có thuận tiếp tôi nữa hay chăng. Nhưng bác cũng biết rằng điều quyết đoán bao giờ ta cũng để chậm lại : vì vậy, tôi đã không thể ngồi nhà được, mà tôi cũng không dám đến nhà *Các-nương*, tôi mới thử dùng người để cho được gần nàng ; kế ấy, khi có nên ra thì lòng tự-ái của tôi cũng còn trông mong ở sự rủi may. Chín giờ sáng, tôi chạy đến nhà mụ *Bay-đăng*, mụ hỏi tôi đến chơi sớm thế có việc gì.

Tôi không dám nói thật vì làm sao mà tôi đến. Tôi trả lời rằng tôi dậy sớm, đi giữ chỗ trên xe trạm để về tỉnh C.. là chỗ ông thân-sinh tôi ở. Mụ nói với tôi rằng :

— Anh này sung sướng thật, trời tốt-đẹp thế này mà anh đời bỏ được *Ba-lê* !

Tôi nhìn mụ *Bay-đăng* mà tự hỏi tôi xem có phải mụ nhạo tôi chăng. Nhưng mặt mụ coi rất nghiêm trang. Mụ lại vẫn nghiêm-trang mà nói nữa rằng :

— Anh có sang chào *Các-nương* chăng ?

— Không.

— Ấy phải đấy !

— Chị nghĩ vậy ư ?

— Phải. Anh đã bỏ nàng rồi, thì còn thấy mặt nàng làm gì nữa ?

— Vậy ra chị biết chúng tôi chia rẽ nhau ?

— Nàng có cho tôi xem bức thư anh viết.

— Nàng nói với chị làm sao ?

— Nàng nói thế này : « Chị *Bay-đăng ơi*, người quen của chị không lễ phép chút nào. Những thư như thế này, người ta chỉ nghĩ vậy thôi, chứ ai lại viết ra. »

— Mà nàng nói câu ấy ra giọng thế nào ?

— Nàng cười về nói thêm rằng : « Hẳn ăn cơm nhà tôi hai bữa mà chẳng thèm đến cám ơn. »

Ấy đó, bức thư với những sự ghen tức của tôi đã làm nên thế đó. Mối tình của tôi thật mất thế diệp, tôi lấy thế làm hổ-nhục trăm chiều.

— Vậy chớ chiều hôm qua, nàng làm gì ?

— Nàng đi xem ở *Nhạc-quán*.

— Tội biết rõi, tan nhạc rồi nàng làm gì nữa ?

— Nàng về ăn bữa tối ở nhà.

— Một mình à ?

— Ăn với bá-tước *Đơ G...* thì phải.

Vậy ra tối chia rẽ với *Các-nương* cũng chẳng làm cho nàng thay đổi chút nào. Trong những lúc này chớ có lầm kẻ hay nói với ta :

— Không nên nghĩ đến con đàn bà nó không yêu mình ấy nữa.

Tôi gượng miễn cưỡng mà rằng :

— Thôi thôi, tôi cũng yên lòng vì thấy *Các-nương* không phải vì tôi mà sầu thảm.

— Ấy là nó rất biết điều. — Anh đã làm điều anh nên làm rồi đó, anh đã biết điều hơn cô rồi. Vì con bé ấy nó yên anh, nó chỉ nói đến anh, mà có thể làm được lắm điều rồ-dại.

— Chị nói rằng nàng yêu tôi, vậy chớ sao nàng lại không trả lời cho tôi ?

— Vì nó hiểu rằng nó yêu anh là dại. Sau nữa, đàn bà có khi để người ta lừa-dối mãi ái-tình, chớ không khi nào chịu để người ta động đến lòng kiêu-hãnh của mình. Mà một người đàn ông mới làm tình-nhân người ta được hai ngày, để bỏ ngay, thì dầu việc lẽ gì mà bỏ, cũng là động đến lòng kiêu-hãnh của một người đàn-bà. Tôi biết *Các-nương* lắm, nó đi chết còn hơn là trả lời anh.

— Vậy thì tôi phải làm thế nào ?

— Chẳng làm thế nào cả ? Nàng sẽ quên anh, anh sẽ quên nàng, hai người chẳng còn trách gì nhau được nữa !

— Nhưng nếu tôi viết thơ xin lỗi nàng ?

— Khéo thì càng thêm tội cho anh.

Tôi chỉ còn thiếu một cách đem lấy cổ mụ *Bay-đăng*. Nhưng làm phật nữa, tôi đã về đến nhà, tôi viết cho *Các-nương* mấy chữ sau này :

« Một lẽ gián thần vì đã trót viết bức thư đem qua, muốn biết điều gì nào thì được phép đem lòng tự bồi mà đặt dưới chân cô. Nếu cô không thứ tội cho, thì mai người ấy sẽ lên đường. Đến bao giờ người ấy sẽ được gặp cô mới mình ? Vì cô nên biết rằng những điều thú tội không được để có người chứng kiến. »

(Còn nữa)

ĐỒNG-HỒ MẠ VÀNG

BẢO HÀNH 2 NĂM

Máy kỹ mà tốt nhất hạng

15 chân kính

Giá . . . . . 11 $ 50

BÁN Ở HIỆU :

A. PERROUD (Nhà xanh)

39, Phố Paul Bert. — HANOI

2009

HỠI KẺ PHẢI ĐAU

Này hỡi các người Nam-Việt phải đau ngực, phải ngộ lạnh, phải đau khi quên mà đã chữa thuốc không phải đường, hoặc là đã không chữa chữa nào cả, này hỡi những người phải đau khi quên đã kinh niên, hoặc phải đau ở phổi ; này hỡi các người phải những lao, nay tôi khuyên các người nên chữa ngay đi.

Bệnh đau phổi, trước kia tôi đã bảo là một bệnh ghê gớm, vì bệnh ấy là một bệnh truyền tế nhược tồn. Nghĩa là ai có bệnh ấy thì truyền cho con cái, truyền cho cả một đời người sau này không sống được bao nhiêu và phần nhiều không sinh đẻ được.

Lời tôi nói đây quan trọng thế nào các người có hiểu không ? Nếu có bệnh mà không chữa đi, thì trong 50 năm, hoặc 100 năm nữa giống Nam-Việt tiêu diệt mất, vì người có bệnh lao thì sinh ra những con cái phần nhiều không sống được. Người có bệnh lao mà có thể sinh con đẻ cái được, thì thế sinh con cái cũng ốm đau, gầy mòn thôi.

Hỡi người Nam Việt, nên các người không muốn giống Nam Việt bao mòn đi, nên các người không muốn giống Nam-Việt tiêu diệt đi, thì chữa bệnh đi thôi được.

Vậy cứ viết thư cho hiệu Bảo-thế MONTÈS số 54 Pont Bert Hanoi mà bài mua một lọ BRONCHOSERUM giá là 9 bạc. Sang và chiều trước khi ăn cơm, thì uống một thìa xúp, cũng một lọ, thì ít ấy khỏe mạnh và hết đau.

BRONCHOSERUM

Một lọ . . . . 0 $ 90

Rượu Tonique Tonkinois vừa bổ, vừa ngon

Giá một chai là . . . . . 2 $ 25

DẦU GAN CÁ THU

Một lít. 121.60

Độ từ 1 $ 90 đến 2 $ 00 (tây theo giá hạ) : kho Nhà-nước lên xuống

Thuốc chữa bệnh hen rất thần hiệu

(SIROP N)

Một chai . . . . 1 $ 60

Thuốc viên bổ huyết « Pilules Pinck »

Một lọ. 41.45

Độ 0 $ 70 đến 0 $ 80

Sáu lọ. . . . . 24 f. 50

Độ 3 $ 90 đến 4 $ 00

Thuốc nước bổ huyết « LE PEPTO KOLA ROBIN »

Một lọ . . . . . 11 f. 50

Độ 1 $ 70 đến 1 $ 80

LE SIROP D'HEMOGLOBINE BYLA

Thuốc (máu-bò bổ huyết

Một lọ . . . . 11 f. 40

Độ 1 $ 80 đến 1 $ 90

CACHETS ANTIGRIPPES

Trị bệnh sốt dịch : như bệnh grippe bệnh cúm về mùa này thường hại người hết là bệnh grippe nhiều người phải chỉ trong vài ngày thì chết.

Ai có người phải bệnh ấy nên đến bán-hiệu mua 3 viên thuốc antigrippes. Thuốc này rất thần hiệu đã cứu vô số người ai cũng biết tiếng.

Giá bán mỗi viên một hào

Cách dùng : cách 3 giờ đồng hồ uống một viên rồi uống nước rõ nóng, đắp chăn cho ra mồ hôi. Hễ càng ra được nhiều mồ hôi càng mau khỏi, nếu muốn cho chóng ra mồ hôi thì uống rõ nhiều nước nóng nữa là người cho nóng đầu thì chỉ trong 24 giờ là khỏi.

Bào chế MONTÈS, 54, phố Paul-Bert, Hanoi

TRẢ TIỀN BẰNG TEM (timbres)

Trình các ngài duyệt-báo rằng : phàm những số tiền quá hai hào (0$.20) trở lên, thì xin gửi bằng măng-đa (mandats-postes) ; chớ dùng gửi bằng timbres.

Những số tiền trong hai hào mà trả bằng timbres xin gửi bằng tem giản thư (timbres-postes), từ thứ 0f.10 (0$04) trở xuống ; chớ dùng gửi bằng timbres-quittances, timbres-proportionnels hay là timbres de dimension.

VIỆC KINH-ĐÔ

Hội Sử-tô Hữu-ái Trung-kỳ có động việc *juốc-trái*. — Để được phép quan K âm-sứ cho đến 26 Février 1922 hội Hữu-ái Trung-kỳ Sử-tô Nam-qua -viên sẽ mở một cuộc cổ động việc *Juốc trái* rất to tại Huế. Vậy hôm 22 février hội ấy đã nhóm tất cả bảy tòa sở là : tòa Sứ, tòa Học-chánh, sở Canh nông, tòa Ngân-khố, tòa Y-chánh, tòa Lục-lộ và sở Kiểm-lâm, để bàn những công cuộc diễn-thuyết và các công cuộc cổ động thời hội đồng đã cử một ban Trị-sự có mấy ông là : MM. Nguyễn-Thơ, làm ban chủ-trương ; Đoàn-Tá Đoàn-Nẫm, kiểm-đốc, Nguyễn-Bạm, chưởng ngân ; Tôn-thất-Lương, soạn-kịch ; Nguyễn-công-Phán, diễn tập ca vũ ; nghe đâu lớp tuồng này sẽ đặt một lớp rất vui và có ý nghĩa thiết thực với cuộc Quốc-trái lắm để đến đêm chủ nhật sẽ diễn tại rạp hát Liên-phong ở Huế. Hôm ấy, tại rạp đó bắt đầu 8 giờ tối mấy khúc nhạc Tây, 8 rưỡi mùa ba bông, 9 giờ diễn-thuyết 9 giờ bốn mươi lăm cho đến 12 giờ diễn tuồng quốc-thái, trong những lúc mùa bài bông và nhạc Tây lại có đốt cây bông lắm thứ rất đẹp. Cuộc này sẽ có mời tất cả quan-lại thân-hào đến xem đông lắm. Hội Hữu-ái ấy lại còn định làm những thứ đèn lồng rất khéo để đến hôm 5 Mars là ngày mở cuộc cổ động quốc-trái của Nhà-nước, thời những thứ đèn ấy sẽ hội lại một đoàn để đi rao khắp cả các nơi thành-phố và các thứ đèn ấy có để làm câu cổ động quốc-thái rất hay. Tại Kinh-đô Huế, từ ngày Nhà-nước định mở cuộc quốc-thái đến nay bắt đầu có ông Phạm-Quỳnh là phái-bộ Bắc-kỳ của quan Toàn-quyền cử vào có diễn thuyết việc quốc-thái tại hội Quảng-trị cho dân nghe, thì-chi tiếp đến hội Hữu-ái của Trung-kỳ Sử-tòa Nam-quan-viên, rồi lần đến lượt cổ động thứ ba là các thầy tòng sự tòa Thừa-thiên. Ấy là về phần quan viên tùng-sự chánh phủ Bảo-hộ, còn về phần các quan lại thống thuộc Nam triều ta tưởng rồi đây cũng sẽ mở cuộc cổ động việc quốc-thái đó chứ.

Có hai hào cũng mua được trái-phiếu. — Hiện nay hội Hữu-ái của tòa Học chánh Trung kỳ có xin phép quan trên mở ra một cuộc đánh số để giúp cuộc quốc-thái. Cuộc đánh số này nghe đâu có đến một ngàn phiếu nhỏ, mỗi phiếu hai hào để bán cho những học-sinh và các người tùng sự. Đến ngày 5 Mars 1922 sẽ rút số chỉ có đến chừng 20 số trúng, ai trúng số đều sẽ được lĩnh hai trái-phiếu còn số sau thời mỗi phiếu một. Thế thời chỉ có hai hào cũng có thể mua được cái trái phiếu 50 p. làm cách ấy thật là tiện lợi về cuộc giúp quốc thái mà cũng lắm người trông mong sẽ được đánh cái số ấy. Mấy hôm nay báo được rất nhiều, những thành-phố nào nhiều học-trò nên thì hành cách ấy, tưởng cũng hay lắm vậy.

Tiền ăn uống xa xỉ, quá khẩu thành tàn ; tiền cờ bạc chơi bời, hại thân vô ích ; sao bằng mang tiền đó mua phiếu quốc trái, công-lợi tư-lợi, hai đường vẹn hai.

VIỆC TRUNG-KỲ

BÌNH-ĐỊNH

Đò ngang bất tiện. — Thường nghe nhiều lời ta than về bến đò An-thái, về lỗng Phú phong, huyện Bình-khê. Duyên bến đò này nhựt dụ đều có đông người qua lại, nhứt là ban ngày, bọn dân-bà mua bưng bán gánh bèn chợ An-thái, thường qua lại đông nghịn nghịt. Mà sông thì sâu lại rộng, đò thì một chiếc sông nan lo, cao vành ; nhứt thiết có cái này nghiệt hơn hết, là quân chống đò không chịu cho đò vô trong cạn một thì, cứ đậu ngoài chỗ sâu, kẻ qua giang muốn lên đò, thì phải vén quần cho sát đa, mới ra tới đò ; ấy là bọn chống đò sự mất công chống, lại sự người ta vô đóng quá mà mắc cạn chăng.

Như vậy thì kẻ đi không còn khó nỗi lên đò, huống chi mấy người có bưng có gánh lại càng khó khăn hơn nữa ! nói chi các mẹ đợ bà chửa, lại càng hiểm nguy không kể xiết !! Gần mọi ngày đều nghe có người bị đồ bưng, rớt gánh, chảy máu, trầy da, cũng lại sự trèo lên đò cho kịp buổi chợ ; lại đò là một chiếc thuyền nan to, mà xộc xệch như tuồng muốn rã ; mà mỗi chuyến qua lại thì người chèo đò cứ để người qua giang vô đó cho thực nhiều đến 40, 50 người nó mới chịu lui thuyền. Lạ chi mấy người mua bán, sự trưa buổi chợ về hàng, lúc về sợ cá ươn thịt thối nên tới đâu thì tới, cứ chen lấn nhau lên đò cho được, sự ấy nhằm khi nước lớn, thì thậm chí nguy !!!

Còn điều này nữa là ban đêm quán chống đò cứ cắm đò yên giấc, ai có việc chi gấp rúc mặc kệ, kêu la cho mấy, cũng là cứ ngủ. Lắm lúc gặp người đi rước mụ bà, đi kêu thầy thuốc, cũng vì đò mắc ngủ, mà bị thiệt hại biết bao.

Thiết tưởng đều nầy cũng dễ mà sửa lại: là nếu quan địa hạt đem lòng chiếu cố đến, sức chủ đò phải sắm ít là hai cái sào, một cái bên này, một cái bên kia : ban ngày thì cứ chếc vững chiếc lại, hoặc gặp chuyến đông người thì phân hai mà chở ; ban đêm thì mỗi chiếc đậu mỗi bến để phòng khi gấp để tiện bề đưa sang.

Như vậy thì đò đậu trong can được, khách qua giang tiện bề lên xuống, khỏi những điều bất tiện, như đã kể trên. Hoặc chủ đò có kêu rằng « sắm hai sào, thêm phí tổn nhiều », thì xin trả lời rằng : « mỗi ngày khách qua giang có đến hàng trăm, mỗi gánh ba tiền, bốn tiền, có khi năm tiền, thì biết sắm mấy sào lại không được.

Nộp tiền mất lộ hay sao ? Tỉnh Bình-định, phủ Tuy phước, làng Vĩnh-quan ở về trung-trú hạ ban cho nên có nhiều khi bị nước mặn ròng lên làm hư đồng điền ; Vì vậy nên phải đắp bờ để ngăn ngừa con nước mặn lên. Tuy vậy mà mấy cửa sông thông ra biển, thì phải làm cống để thông-lưu nước ngọt trong những khi con nước cộng, còn khi nào nước lên thì mới phải đóng cửa cống mà thôi.

Vì có đó mà trong làng được hưởng một ngạch thuế riêng đồng niên tường cũng được một số rất nhiều vậy ; là mỗi khi có ghe buôn chở hàng hóa trên nguồn xuống giã ở giã về ngồn, khi qua cống phải nộp năm bảy tiền một quan cho người giữ cống, thì mới được qua, bằng không thì khó mà qua cho được.

Điều này mới nghe qua âu là cũng phải lẽ, nhưng kỳ thực là vô lý mọi đàng. Bởi vì nếu ghe thuyền tới đó, gặp phải con nước lên, thì không sao mà mở cống ra được, chỉ chỉ cũng phải khuẩn đỗ lên gánh ghe qua bờ đê, mới đi được, vì sợ mở cống thì nước mặn ào lên, vậy thì lệ nạp tiền không ăn thua chi. Các chủ ghe tới cống nhằm con nước ròng thì cửa cống vẫn mở thông lưu ; chỉ nghiệt có cái cây ngang nằm ngăn cửa cống đó, muốn xuôi, phải dỡ cây ấy lên một thì là được. Mà nào ai có cho thò tay đỡ ngang ấy ! phải ra tiền, người giữ cống mới giở lên cho mà qua. Thế là sự nạp tiền cho cái đòn ngang đó, quả thật là ngang ngược lắm.

Nghe các người xuôi ghe vẫn phàn nàn về sự ấy, nên có mấy lời, trông may đến tai quan trên ; hầu nhờ ngài sửa lại ngạch thuế ngang ấy, cho chúng dân được nhờ.

X. lai cảo

HOÁN-VĂN

Vẽ tranh, vẽ kiểu và vẽ truyền thần

73, Phố hàng Bông, Hanoi

MỚI VẼ XONG MẤY THỨ TRANH TAM-QUỐC RẤT ĐẸP

Mới có các thứ giá-gương mặt đá và giá gương vẽ sơn vào kính lồi mới.

Bản hiệu có vẽ được nhiều thứ tranh thầy mạc và thuốc theo lối mới, trông rất đẹp và rất nhã ông bà nào hoặc hiếu nào ở các tỉnh xa muốn mua buôn xin viết thư về, bản hiệu sẽ tính giá bán buôn

Nay kính

Hoán Văn-Hiệu

73, Phố hàng Bông, Hanoi

3211

CHÁNH-PHỦ TOÀN-QUYỀN ĐÔNG-PHÁP

Phát-hành 123.600 trái-phiếu, giá mỗi trái-phiếu là

50 đồng bạc

CÓ RÚT SỐ, TRÚNG ĐƯỢC TIỀN

CHẲNG LÂM LÀ TRONG BA MƯƠI NĂM SẼ HOÀN LẠI HẾT

GIÁ TIỀN PHÁT HÀNH MỖI PHIẾU LÀ 50 ĐỒNG

Cả 123.600 trái-phiếu mỗi năm đều được dự bốn kỳ rút số. Mỗi kỳ rút số có những số được lĩnh tiền như sau này :

Kỳ rút số ngày 1er Juin và ngày 1er Décembre

1 trái-phiếu được hoàn lại bằng	10.000 đồng
1 trái-phiếu được hoàn lại bằng	1.000 đồng
12 trái-phiếu được hoàn lại bằng	500 đồng
1.016 trái-phiếu được hoàn lại bằng	100 đồng

Kỳ rút số ngày 1er Mars và ngày 1er Septembre

4 trái-phiếu được hoàn lại bằng	1.000 đồng
26 trái-Phiếu được hoàn lại bằng	500 đồng
1.000 trái phiếu được hoàn lại bằng	100 đồng

Như vậy mỗi năm cả thảy có 4.120 trái-phiếu được hoàn lại bằng 47.1.200 đồng bạc mà trong số tiền hoàn lại ấy, có 2 lô là 10.000 đồng, 10 lô là 1.000 đồng và 76 lô 500 đồng.

Kỳ rút số thứ nhất định vào ngày 1er Juin 1922

Những trái-phiếu trúng số, thì ngày 15 tháng tới sau ngày rút số được lĩnh tiền, mà số tiền ấy phải trừ tiền thuế theo như lệ thường còn bao nhiêu thì lĩnh tại các ngân-khố ở Đông-pháp.

Tiền mua trái-phiếu sẽ nhận từ ngày **5 đến ngày 25 Mars 1922** *tại tất cả các ngân-khố Đông pháp, tại các phòng giấy bưu-chính cụ thể, và tại tất cả các chi điểm của nhà Đại-pháp Hối-lý ngân-hàng, không phải mất thêm phí tổn gì cả, mà cũng không có hạn chế số tiền nhận đến bao nhiêu là cùng. Song các sở bưu-chính chỉ được thu số tiền mua phiếu đến bằng hay là kém giá tiền 10 phiếu mà thôi.*

Chánh-phủ Toàn-quyền Đông-pháp được quyền giảm bớt số phiếu đến mua.

Mua 10 trái phiếu hoặc ít hơn 10 trái phiếu thì phải nộp tiền ngay tức số ; còn những số trái-phiếu mua ngoài chỉ số mười phiếu, thì lúc đến mua phiếu phải nộp một phần chia năm giá tiền, nghĩa là mỗi một phiếu phải nộp ngay 10 đồng, còn thiếu lại bao nhiêu thì chậm lắm là lúc nhận giấy trái-đơn nhất định phải nộp nốt.

Những trái đơn nhất định sẽ giao cho các nhà mua phiếu ngay lúc hết hạn mua phiếu và trước ngày rút số kỳ đầu.

VIỆC NAM-KỲ

SAIGON

Bắn cọp. — Sớm mai ngày thứ bảy 4 Février, một con cọp thình lình nhảy ra giữa một bầy bò đương thả ăn gần Gianhan, chụp, bắn cần chết một con bò cái rồi chụp luôn một con bò đực nữa, hai con chết hết, kế bỏ con bò đực, cọp tha bò cái vào rừng ăn hết phần nửa.

Cách hai ngày sau là sáng thứ hai 6 Février mấy ông thợ sửa bẫn hay đặng liền đến gần đó làm song ngủ 10 giờ beo lên ngồi rình. Qua 12 giờ 15 phút, mấy ông — có ông Bodin là người ở Dakao — thấy cọp xa xa đi lại. Khi cọp đến vừa bẫn thì ông Bodin lấy cò. Cọp bị đạn rất nặng mà cũng rằng đi đặng ti bước song ngủ qua ngã lại một hồi rồi cũng té. Ông Bodin leo xuống bồi một phát nữa chết ngay. Cọp ấy đi giáo cho một người thợ Annam ở đường Pellerin lột lấy da nhồi rơm vào may lại cho nguyên hình cọp.

Đáng khen ông Bodin bắn giỏi. Nhờ ông mà miền ấy từ đây hết động một con thú dữ. L. T. T. V.

Hồi máu ghen. — Đêm 3 rạng mặt 4 Février, tên Trần-văn-Út đi chơi uống rượu có hơi xoàng xoàng về nhà gặp tình nhân nó là thị Ngọc đương ngồi đường trước nhà nó mà nói chuyện với một người đờn ông lạ mặt. Người ấy thấy Út về vụt chạy. Út muốn bắt mà bắt không đặng tức mình thoi vợ, thị Ngọc la làng, Trần-văn-Tau là anh em bà con nó nghe chạy ra, Út sợ làm k.ông lại hai người bèn chạy vào nhà lấy dao ra chém thị Ngọc trong thương, còn Tau thấy Út cầm dao lật đật chạy mất (đạn đỏ). Út chém rồi quăng dao cũng chạy mà chẳng bao lâu bị linh bắt. thị Ngọc đã chở vào nhà thương, quan thầy nói bệnh nặng ; còn Út thì giải về tòa Mỹ-tho.

Tại bán đồ lề nhân sâu.

Lâm thân giữ cửa, dại dâu lạ đời,

ai ơi xin phải nghe lời,

Đừng có mua phiếu lấy thời mới khôn.

Mấy ra lại được hàng muôn.

Ai có giấy quốc-trái bắt cứ năm nào, hay là giấy trái phiếu riêng của các hội Công thương mà ai muốn bán thì xin đem lại hiệu Bức long. ở số 80, phố Mã-mây, Hanoi, chăm-chước theo thời-giờ, mua bán phải chăng.

Quí-khách ai có thứ hàng gì ế không có chỗ bán, xin mời đến chăm-chước hay là viết thư đến, bản-hiệu xin hết sức cổ-vũ mua bán giúm cho hàng được như ý các ngài.

ĐỨC-LONG-HIỆU

cẩn bạch.

2008

NHÀ BA MÙI

Số giây nói 328

Nhà ba mùi cho thuê các thứ xe ngựa, Hiệu giồng răng « M. Tạ-duy-Tư » ở phố Francis Garnier, số 13, Hanoi, mới mua lại của M. Aviat ở phố hàng Vôi, các thức xe ngựa đẹp, bánh caoutchouc cho thuê đi, hay đám cưới thời Sais mặc quần áo chỉnh-đốn theo lệ lối đám cưới.

Qui-khách muốn thuê, xin mời đến bản-hiệu nhà Ba Mùi, ở phố hàng Lọng, số 46, (Route Mandarine).

Có đóng các thứ xe mới và chữa, và bán yên ngựa đồ xe.

Nay cáo-bạch

Quản-lý, M. Tạ-duy-Miên

200

Hiệu bán sách, giấy, bút, truyện, cùng các thứ dùng trong phòng giấy.

KIM-GIANG

76, rue Tiên Tsin, 76 Hanoi

Các ngài ở xa muốn đặng hoặc buôn hiệu thì xin tính giá phải chăng và gửi bằng thơ lấy sau hóa hồn (contre remboursement)

2130

Cờ bạc thêm trò dại,
Đề tiền mua quốc-trái,
Lợi mình may có phần,
Ích nước nên nghĩa nhân.

CÁC CUỘC ĐI XEM

然 SẦN NHIÊN 燊

Tối thứ tư :

TÔN-MẠNH TÔN-TRỌNG

Tích này là một tích chèo rất hay rất lý thú. Vai Trinh-Nguyên lần này xin lựa cắt khác trước.

Tối thứ năm :

TRƯNG-NỮ-VƯƠNG

Nhân tiết xuân, bản hiệu xin đem lòng thành kính diễn sự tích hai vị nữ-anh-hùng nước nhà để tỏ lòng ghi nhớ.

CINÉMA PALACE

(Nhà chiếu-bóng lớn phố Paul-Bert)

Tuần lễ từ thứ tư 1er đến thứ bảy 7 Mars 1922

Đã bách ban ngày thứ năm và chủ nhật chớp từ 5 giờ chiều, thứ bảy chớp 5 h. 30

CHƯƠNG-TRÌNH

THỜI-SỰ « ÉCLAIR »

Các việc lớn trong thế giới

Tích « NGƯỜI BA MẶT »

Hồi thứ 12

NGÀY RỬA HẬM-OAN XƯA

« SAC DE ROME »

(Thành Roma thất thủ)

Hồi thứ 1 II và III

Rất hay và rất đẹp

Chủ nhật sau — sẽ chiếu tích « MATHIAS SANDORF »

Rất gian-nan, rất hay trích ở tiểu-thuyết của Jules Verne

THEATRE MUNICIPAL

Rạp hát Tây lớn

Phương DELAMERCIE hát năm thứ 2

Thứ năm 2 Mars 1922

sẽ diễn hồi HAI GIỜ RƯỠI chiều riêng cho các học-sinh cùng trẻ con

tích **LA POUPEE**

Nhạc-kịch có 4 cảnh của M. Audran soạn

Tối hôm 8 giờ rưỡi thì diễn tích

MADAME MOGODIN

Hí-kịch có 3 cảnh của M. Hennequin. Rất hay. Rất buồn cười.

Song rồi bạn hát lại diễn thêm tấn

LA GRIFFE

Có MM. Delamercie, Vallé, Deleroix, Sailes Mlle Odette Adams đóng trò

Ta nên biết, mua phiếu quốc-trái không những chỉ có cái hi-vọng được hàng ngàn hàng muôn đó mà thôi, lại có cái lợi lớn có cùng, là sau khi đường xe hỏa Vinh-Đồng-hà làm xong, đường kinh-lế của nước nhà vì đó mà được phát đạt biết chừng nào.

MỚI IN LẠI

SÁCH QUỐC-NGỮ CÓ VẼ

64 TRANG

DẠY TẬP ĐỌC VÀ TẬP VIẾT RẤT NHANH

Giá mỗi quyển . . . . . 0$15

Tiền cước, gởi recommandé. . . 0 08

Bán tại bản-quán và các hàng sách.

Digitized by the Internet Archive in 2010 with funding from Microsoft Corporation (The microfilms of Đại học Cornell)

OMEGA

CÓ BÁN TẠI :

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Nên hỏi giá của Bản-hiệu.

2074

Này làm thế nào cho chóng giàu bây giờ ? — Ấy, nay mai có quốc-trái, đem tiền ra mua phiếu, mỗi phiếu có năm chục. Mấy ra vận tây rút số trúng hàng ngàn hàng muôn, đã vì nghĩa lại có lợi, sung sướng biết chừng nào !

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư tới hỏi báo-quán, thì cho biết cái số mình từ giấy gửi báo, hoặc là gửi cho báo-quán cái giấy gửa ấy, để cho người làm đã tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay bỏ tiền vào thư, hoặc thêm quả, không sao đọc được, thành ra nhiều khi báo-quán không hiểu ai mà trả lời

Năm chục đồng bạc bỏ trong lọ chôn kỹ một chỗ, ba mươi năm nữa, vẫn chỉ có năm chục mà thôi. Mua một vé Quốc-trái 50 đồng thời ít nhất cũng thành được 100 đồng.

THUỐC LẬU SANTAL MONAL

Sự nóng buốt ở bệnh lậu thường hay làm cho đau đớn ở trong đường tiểu-tiện, bàng quang, quả-thận và làm cho mụn mọc lên ở các cơ quan ấy nữa. Vậy thì thực là khó chữa cái bệnh nóng buốt nói đã làm nhiễm vào các cơ quan ấy, song dùng thuốc *Santal-Monal* thì thực là dễ khỏi, vì thuốc này điều-trị ở trong, khi uống vào thì làm lẫn với nước tiểu mà thành ra xanh và rửa rảy những vật bẩn để sinh ra bởi sự nóng buốt.

Khi nào bắt đầu có mủ mà cũng ngay thuốc *Santal-Monal* thì hết đau đớn, bớt sưng, bớt buốt, và không còn tăng bệnh lên được nữa. Phải nên biết rằng vì sự nóng buốt thường hay sinh-ra đau mọc hành, bàng quang, quả-thận, và chuyển sang các cơ-quan khác mà có thể sinh ra bệnh nặng được. Thực như vậy, cái sự nóng buốt ấy lại cho chuyển sang chân-huyệt, lâu sang qua thận mà sau lại chạy lên đến tâm can vậy.

Vậy thì khi mới bắt đầu có mủ phải nên cần mà dùng ngay thuốc *Santal-Monal*, như thế mới có thể khỏi lần được, mà không hại gì đến sức khỏe cả, và mới có thể mạnh tranh với đời được.

(Các hàng báo-chí xin đừng có bán cả)

Nhà Bán đồ « TÂM-TÂM » Hà nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài quyết-định hiểu rằng : Hễn mua báo thì phải trả trước. Vậy các ngài gửi ngân phiếu mua thì gửi tiền cho và không nói lần gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ lần hoặc tháng mới thăng tây trở đi cho tiện

TAM TỈNH Y QUÁN

Hiệu chúng tôi nay có thầy thuốc ẩn mạch, biết thực hư hàn thực, trị bệnh hiệu nội ngoại cận nguyên hoàn tán cao đan chế ra viên tinh tế, hiệu nghiệm lắm lắm, đảo chứng cực nguy cực trọng, mà sẽ sống phục tồn chữa cũng được hồi sinh khởi tử, giảm cơ lấy phần giá, nghèo cũng quá thì giúp cả cho thuốc khỏi. xin quý-khách nhận hiệu Tam-Tỉnh-Y Quán ở phố hàng Mã Mây, số nhà 91. Hanoi.

Xin kể ra các bệnh như sau này :

Nội thương ngoại cảm chư bệnh, thai tiền sản hậu chư bệnh, tiền nhi sang kinh tả hữu chư bệnh, tinh trị kinh niên đau lưng đau tức hộ lao ế m xuyễn, phù thũng cổ chư ng phương thấp bất toại, đau mắt mang mộ g nam trẻ mộng tinh gi tinh lậu tinh lãnh, bạch chọc hạ nam chỉ dương mai, đau bụng kinh nguyệt bất điều, khí huyết bất, bạch đái, sinh đái.

Thuốc lậu đặc biệt giá :

Một chai thuốc nước thụt	0 $ 50
Ống thụt	0 50
Một hộp thuốc uống	1 00

2067

Mỗi cái cả cước **2$70** Đáng xinh lắm !

Bản-hiệu mới sang nhiều đồng-hồ vỏ kền, dáng xinh đẹp, máy kép chạy thực tốt, bảo hành 2 năm, giá mỗi cái cả cước 2$70. Hễ lấy từ 3 cái trở lên chúng tôi xin chịu tiền cước, và hạ giá mỗi cái tính 2$50. Gửi cách lĩnh hóa giao ngân.

Xin quý khách chiếu-cố cho, mau mau kẻo hết.

2024 **TONG-YUNE-TAI**, 49, Phố hàng Ngang, Hanoi

NỘI PHÁP THƯƠNG TÀI

Số 7, cạnh trường Thi-viện

CÓ BÁN : Hai cái nhà thật rộng kiểu mới, số 29, phố Ngọc-thanh định giá. . . . . 2.800$00

CHO THUÊ : Một khu đất rộng 2.046 thước vuông ở đường Bobillot.

Hội ấy lại chuyên trị đã lâu năm về nghề đóng xe rất tinh xảo. Hiện nay mới có thêm được nhiều kiểu tuyệt đẹp và thanh nhã. Hạng nào cũng có giấy cam-đoan chắc chắn.

Ai muốn mua góp tháng hay thuê tạm xin đến đó mà hỏi. Có bán đồ cả các vật dụng làm xe và tính giá riêng cho các hiệu buôn lại. 2066

HIỆU BÀO-CHẾ VÀ LỤC-HỢP

CHẾ THUỐC CHO NGƯỜI ĐẠI-PHÁP VÀ NGƯỜI AN-NAM

Ed. MONTÈS

Quan Bào-chế hạng nhất, Hà-nội, phố Paul-Bert, số 54

HÓA-HỌC CHẤT

và các thứ thuốc bào-chế

THUỐC ĐAU MẮT

Hiệu BONNET-CARD, ưi các thứ đau mắt

THUỐC SOLUTION R. của ông HOLBÉ đã chữa a-phiện

SOLUTION R. HOLBÉ

2 $ 80 một chai

Thay thuốc mới ra. Muốn dùng thuốc này phải nên đem quan Bảo-hộ người Pháp thì mới có thể mua được.

Gouttes « MÉTHARSINATE »

1 $ 00 một lọ

Thuốc bổ nước, làm thuốc, mỗi mạt không muốn làm việc gì ; dùng thuốc này hay làm !

Mấy thứ bán-hiệu hay bán :

Các thứ thuốc nước đựng lọ kín để tiêm vào da chữa thuốc bổ CACODYLATE DE SOUDE

Thuốc tiêm gọi là « 914 » trị bệnh Giang-mai

Thuốc no-cữ SIROP PECTORAL đặc-cả, ả-mũi.

Thuốc tạo chỉ người lớn dùng được thôi

Thuốc lậu hiệu MONTÈS

thuốc uống = 2 ống 10 lọ 30 viên

Thuốc thụt = 0 $ 90 một chai

Chữa nó những lậu : những bị mọc hay có : đang thuốc cachets antiseptiques et thuốc cachets blennorrhagiques của Bản-hiệu thì chắc-chắn. Thuốc này đã chữa được và ai người phải bệnh lậu.

Gouttes « VIRGINIE »

1 $ 00 một lọ

Trị những bệnh đàn bà như : Kinh nguyệt không đều, hay bị khí thành-kinh đau đớn minh-mẩy, như đau-bụng, ống con, uống thuốc vào đó mau sắc và lại tan nó trong mình đi hay làm.

ĐỒ BUỘC THUỐC

ĐỒ DÙNG ĐỂ THÍ-NGHIỆM HÓA-HỌC

ĐỒ MỔ-SẺ

Kính-ảnh, đồ-ảnh, thuốc-ảnh hiệu LUMIÈRE và JOUGLA và giấy-ảnh, thuốc Citrate và thuốc Bromure

Bán cuộn và bao bao kín

Bán cắt và làm sổ

« THUỐC DẺ »

0 $ 90 một chai 1/4 litre

Trị bệnh giang mai, lậu, tê mới ung và đau. Thuốc thì rất tốt, nhưng thuốc này chữa tận gốc. Dùng thuốc này thì những thuốc nào khác không phải uống thuốc này thì mấy cháu khỏi bao được ! Thuốc này rất hay, rất quí ; ai chẳng hay gì đến sự sinh dục, lại bổ sức cho người có bệnh.

Muốn dùng thuốc nào mua thứ thường thì nên mua một chai lớn hơn. Giá 0 $ 1 0 mà thôi.

BÁO NAM-KỲ KINH-TẾ

Mỗi tuần lễ xuất bản một lần ngày thứ tư.

Ở ĐƯỜNG CHARNER, SỐ 67, SAIGON

Giá mua dõng niên 5$00

Thực là một tập báo nói riêng về đường kinh tế rất có ích cho tất cả mọi người.

— Vậy người Bắc-kỳ nên mua mà xem, lời lẽ nói rất dễ dàng lý-thú.

CAFÉ. RESTAURANT

HOTEL DES COLONIES

TRUNG-BẮC KHÁCH-SẠN

Chính-quán tại phố hàng Trống, số 50 ngay cửa Nhà-Thờ

Phụ-quán có vườn hoa rộng rãi, ở số 68 cũng phố ấy.

Đủ các cách tiện-lợi và lịch-sự theo lối ăn ở của người Âu-châu

Bản-sạn thừa tiếp các qui-khách Tây-Âu và Đông-Á cũng một cách bình-đẳng, mà lại để tùy ý cho các ngài, người Nam-Việt hoặc người Trung-hoa, muốn ăn, ở, hoặc uống rượu chỗ biệt-tịch cũng được, và cũng một giá tiền.

Có xe Ô-TÔ cho các qui-khách đi giờ, hoặc đi các tỉnh

Giây nói số : 280 — hoặc số : 150

Phụ-quán cũng có giây nói trực tiếp với chính-quán 2066

SOCIETE ASIATIQUE D'IMPORT ET D'EXPORT

Số 21, Rue Jules Ferry, ở Haiphong

CÓ BÁN : Vải, dạ, len, rượu vang, rượu sâm banh, rượu cốt nhắc, các thứ đồ hộp, vân vân.

Ai muốn hỏi gì, hiệu ấy sẽ sẵn lòng trả lời và sẽ gửi ngay các mẫu hàng đi.

NGUYỄN-HỮU-THU DIT SEN

HAIPHONG

CÁC ĐƯỜNG TÀU CHẠY SÔNG, BIỂN :

Tàu BẠCH-THẠCH JADE chạy Hải phòng Nam-hải, Bắc-hải, Hongkong

Tàu GIAO-CHỈ chạy Hải-phòng, Nam-định

Tàu ĐỒNG-LỢI chạy Hải-phòng Nam-định.

Tàu TRẤN-ĐỊNH chạy Phú-lợi (Sept Pagodes) Lâm.

Tàu CẢI-TƯỜNG chạy Hải-phòng Kiến an.

Tàu CHAMPAGNE chạy Hải phòng Hongay.

Tàu ĐỒ-SƠN chạy Hải-phòng, Đồ-sơn.

Những hàng hóa thì phải sắp xuống tàu một giờ trước khi tàu khởi-hành

Ai cần điều gì xin hỏi tổng-cục tại Hải phòng

Phố Bonnal số 61 — Phố Tourane số 9

TÉLÉPHONE N° 201 2011

BẠCH-THÁI-BƯỞI

CÔNG-TY

HÀNG TÀU SÔNG BIỂN

TÀU CHẠY PHIÊN khắp các ngọn sông Bắc kỳ :

TÀU CHẠY VEN BIỂN Bắc-kỳ và Trung-kỳ :

TÀU CHO THUÊ cả chuyến :

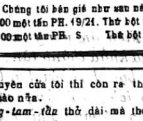
TÀU HẢI THUYỀN và sà-lan :

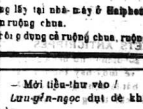
Bán-lẻ cũng có bao cả hàng hóa mới sang nhập-cảng

Ai cần điều gì xin hỏi tổng-cục tại Haiphong và các phân-cục tại Nam-định, Hanoi, Tuyên quang, Việt-trì và Sơn-thủy 2005

SOCIETE DES PHOSPHATES DU TONKIN

133, Avenue Paul Doumer à Haiphong

XƯƠNG-TÂN PHOSPHATES) là một thứ bột vun-rắn, giống như cát lắm. Vun ruộng bằng XƯƠNG-TÂN thì lúa rất ra được gấp hai, gấp ba.

Hội chúng tôi hiện đương có người đứng ĐẠI-BIỂU

Ai muốn hỏi hay gì, xin cứ gửi giấy cho chúng tôi tại Haiphong, 133 Avenue Paul Doumer (Phố Cầu-Đất).

Chúng tôi bán giá như sau này : hàng lấy tại nhà máy ở Haiphong

23 $ 00 một tấn PH. 19/21. Thứ bột đỏ vun ruộng chua.

22 . 00 một tấn PH. S. Thứ bột này thời ở dùng cả ruộng chua, ruộng ngọt 2035

No 5

TÁI-SINH-DUYÊN

(Sự-tích Mạnh-lệ-quân)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC *dịch thuật*

Giang-tiên-hi nghĩ-ngợi một chút, rồi nói với mẹ rằng :

— Bây giờ con mới hai gia-tướng nhà *Hoàng phủ* ra ngoài uống rượu, để trong nhà chỉ có một mình *Hoàng-phủ* công-tử, bấy giờ thân-mẫu đưa tiểu-thư vào đây mà địnhước kết thân, rồi bảo *Hoàng-phủ* công tử lên ra lối cửa sau trốn đi, ngày mai cứ nói là có qui-thần đun đổi, đem bỏ ra ngoài cánh đồng. Khi *Hoàng-phủ* công-tử đi khỏi, con sẽ phóng-hỏa đốt *Tiêu-xuân-đình*, như vậy thì *Lưu* công-tử cũng không thể nào mà ngờ là được.

Giang-tam-lâu nghe rõ mà bảo rằng :

— Con nghĩ kế ấy rất diệu ! Con nên mau mau làm ngay và báo cho biết để ta đưa tiểu-thư đến.

Giang-tiên-hi vâng lời lui ra. *Giang-tam-lâu* vào nói với *Lưu-gia-ngọc* rằng :

— Thân-mẫu tiểu-thư thật là linh-thiêng quá !

Giang-tam-lâu thuật lời *Giang tiên-hi* nói cho *Lưu-gia-ngọc* nghe lại nói cho *Lưu gia-ngọc* biết *Hoàng-phủ* công-tử là một bậc tài giỏi hơn người, về sau tất được đại-quí.

Lưu-gia-ngọc nói :

— Nếu vậy thì gia-huynh là thật là độc ác, một tóc mà muốn hại 3 mạng người thì giữ sao cho khỏi báo ứng về sau.

HỒI THỨ VII

Giang-tiên hi vào *Tiêu-xuân-đình* thấy *Hoàng-phủ thiếu-hoa* ngồi ngẩy tại đây, cũng không uống rượu. Hai gia-tướng thì đứng hầu ở một bên. *Giang-tiên-hi* nói một tươi cười mà bảo hai gia-tướng nhà *Hoàng-phủ* rằng :

— Không mấy khi hai bác theo hầu công tử tới đây, mời hai bác xuống nhà dưới uống rượu với chúng tôi cho vui.

Hai gia tướng nói :

— Chúng tôi đã ăn cơm tại dưới chuyến rồi, bây giờ chúng tôi phải ở đây để hầu công-tử. Bác có lòng tốt, chúng tôi xin cám ơn.

Giang tiên hi nói :

— *Hoàng-phủ* công-tử đã là bạn thân với *Lưu* công tử thì các bác cũng tôi đây, cũng như anh em trong một nhà. Sau này tôi có theo công-tử tôi sang bên ấy thì các bác cho ăn, tôi lại không dám từ-chối.

Tu-tín và *Ngô-tường* (tức là hai gia-tướng nhà *Hoàng-phủ*) cứ cố ý từ chối mãi. *Hoàng phủ thiếu-hoa* bảo hai gia-tướng rằng :

— Hẵn đã có lòng tử tế như vậy thì cho các con cứ đi uống rượu

Hai gia-tướng nói :

— Chúng tôi phải đứng đây để hầu hạ công-tử, khi nào chủ-công tôi lại dám ra ngoài.

Hoàng-phủ thiếu-hoa nghĩ thầm : chi bằng ta giả cách đi ngủ, để cho chúng được uống rượu chuyện trò với nhau. *Hoàng-phủ thiếu hoa* nghĩ vậy, mới bảo hai gia tướng rằng :

— Hôm nay ta vẫn định về phủ, chỉ vì *Lưu* công tử cố giữ mà thành ra ở lại đây. Bây giờ *Lưu* công-tử đi vắng, ta ngồi một mình cũng buồn, âu là để ta đi ngủ, rồi cho các người ra mà uống rượu với nhau. Khi uống rượu xong, các người cứ việc đi ngủ, để cho ta được yên giấc điệp.

Nói xong, liền bước vào thư phòng rồi khép cửa lại. *Giang-tiên-hi* ở ngoài cũng lấy lời khôn khéo mà bảo hai gia-tướng rằng :

— Công-tử đã đi ngủ rồi thì chúng ta cứ việc vui lòng mà cùng nhau uống rượu.

Nói xong, đem các món ăn ra bày la liệt tại đây, rồi mời hai gia-tướng nhà *Hoàng-phủ* uống rượu, lại gọi thêm mấy tên người nhà nữa đến để thủ-tiếp. *Giang-tiên-hi* bảo hai gia-tướng nhà *Hoàng-phủ* rằng :

Hôm nay *Cô* phu-nhân và *Lưu* công-tử tôi đi vắng, tôi phải ra rào qua chốn hoa-viên một chút. Các bác cứ thực thà mà uống say cho thì chúng tôi lấy làm vui lòng lắm

Hai gia-tướng nhà *Hoàng phủ* đáp rằng :

— Bác có việc mới bác cứ đi, để mặc chúng tôi cũng được.

Giang-tiên-hi với vàng sang bảo với thân mẫu là *Giang tam-lâu* rằng :

— Hai gia-tướng nhà *Hoàng-phủ*, con đã rủ chúng uống rượu rồi. Bây giờ *Hoàng-phủ* công-tử đang ngồi một mình ở trong thư-phòng, thân-mẫu nên đưa tiểu-thư vào đấy mà định ước kết thân, rồi bảo công-tử lên ra lối cửa sau trốn đi cho được thoát nạn.

Giang-tam-lâu đem sự thể dẫn dụ và nói cho nàng *Lưu-gia-ngọc* nghe và bảo rằng :

— Tiểu-thư nên theo lời đến *Tiêu-xuân-đình* yết kiến *Hoàng-phủ* công-tử để định ước kết thân.

Lưu-gia-ngọc có ý hổ thẹn mà đáp rằng :

— Chẳng lẽ lời lại tự nói lấy việc phân-duyên của tôi thì còn ra thể-thống nào nữa.

Giang-tam-lâu thở dài mà than rằng :

— *Cô* phu-nhân và *Lưu* công-tử tiêu chẳng ai nghĩ gì đến sự nhân-duyên của tiểu-thư cả. vậy tiểu thư cũng nên tòng quyền thì cái việc hệ-trọng một đời sẽ mới khỏi sai lầm được. tiểu-thư vâng lời thân-mẫu ở trong mộng, về lại chẳng đi với tôi thì có can chi mà lo ngại. Tiểu-thư chớ lấy làm hổ thẹn.

Lưu-gia-ngọc bất đắc dĩ cũng phải vâng lời. *Giang-tam-lâu* dắt *Lưu-gia-ngọc* ra, *Lưu gia-ngọc* sợ con *Phi điên* biết chuyện, lại khóa trái cửa phòng con *Phi điên* lại, rồi theo *Giang tam-lâu* đến *Tiêu-xuân đình*. *Hoàng-phủ thiếu-hoa* thấy bóng người đàn-bà, *Hoàng-phủ thiếu-hoa* liền quát to lên rằng :

— *Lưu* công-tử đi vắng rồi, tại đây là khách của người là nữ-lưu, chớ có vào đây.

Giang-tam-lâu lấy tay vén rèm lên, rồi ngành lại bảo *Lưu gia-ngọc* rằng :

— Mời tiểu-thư vào ! *Lưu-gia-ngọc* dạt đi không chịu vào.

Giang-tam-lâu nắm tay dắt vào mà bảo rằng :

— Cô tôi đứng đây, cô cười mà ngại !

Lưu gia-ngọc bước vào trong phòng, nép mặt bên lên, đứng ở bên ấu, cúi đầu, mà không nói câu gì. *Hoàng-phủ-thiếu-hoa* cho là vì việc dám tà mà đến, mới đứng dậy, hỏi rằng :

— Cô-nhân có cứu « Nam sử diễn biệt » các người là nữ-lưu còn lại đường đó thì đọc ?

Giang-tam lâu nói :

— Tiểu thư đây là thứ-cô của *Lưu* quốc-trượng là bậc-trưởng của *Lưu* công-tử, tên gọi *Lưu-gia-ngọc*, năm nay mới 15 tuổi. Còn tôi đây làm gọi *Giang-tam-lâu*, *Giang-tiên-hi* tức là con trai tôi.

Giang-tam-lâu liền nói cho *Hoàng-phủ thiếu-hoa* biết việc là thân-mẫu bảo nàng cho *Lưu* công-tử, và đưa tiểu-thư đến đây, bước là để thân-thích kết-thà cùng công-tử, còn là vì cho công-tử được thoát nạn.

Hoàng-phủ thiếu-hoa ngờ mà hỏi rằng :

— Ta có nàng gì mà hai người phải cầu cứu ?

(Còn nữa)

Imprimerie du Trung Bắc Tân Văn